

*Als ik niet huil om Anne Frank,
doen zij dat ook niet*

‘Internet en tv doen het klassieke kind verdwijnen’ kopte dit voorjaar een landelijke krant. De kern van het artikel was, dat kinderen tegenwoordig veel sneller volwassen worden doordat zij al jong toegang hebben tot dezelfde informatie als leraren en ouders. Het gedoseerd geven van ingewikkelde informatie, is bijna niet meer mogelijk.

De inhoud van het artikel zoemde nog een tijd lang na in mijn hoofd. Ik herkende veel van wat erin stond. Ook mijn kinderen, die pas zes, zeven en negen jaar oud zijn, worden al bijna dagelijks geconfronteerd met oorlogen, gijzelingen, milieukwesties, mensenrechten en natuurrampen. Dacht ik in eerdere jaren nog dat ik het wereldnieuws zo lang mogelijk bij ze weg kon houden, inmiddels heb ik gemerkt dat het zo eenvoudig niet meer ligt. Zodra kinderen kunnen lezen, kijken ze nieuwsgierig mee in de krant. En ook het Jeugdjournaal, het Klokhuis en de Kidsweekkrant verhullen het ‘grote-mensen-nieuws’ niet. Zo kent mijn middelste Chinese dochter van zeven het verhaal van Anne Frank bijna uit haar hoofd. Het Achterhuis, de soldaten, de volgepakte treinen en de concentratiekampen zijn beelden die ze met een grote vanzelfsprekendheid tot zich heeft genomen via het Klokhuis. Inmiddels heeft ze ook een boek over Anne Frank, en wil ze op korte termijn graag een keertje naar het Achterhuis.

Adoptiekinderen worden in dit verband niet alleen sneller volwassen met betrekking tot het wereldnieuws, maar ook met betrekking tot hun adoptieverleden. Ze leren op steeds jongere leeftijd steeds meer details kennen over hun geschiedenis. Kinderen in de bovenbouw kijken soms al naar Netwerk-uitzendingen en krijgen zo bijvoorbeeld verhalen mee over kinderhandel in China en India. In de weken daarna vroeg ik mij regelmatig af of deze informatie schadelijk zou kunnen zijn voor de betreffende kinderen. Wat gebeurt er in hun hoofdjes als ze al op tienjarige in plaats van op 22-jarige leeftijd horen dat hun moeder hun helemaal niet had willen afstaan? Natuurlijk kon ik daar geen eenduidig antwoord op formuleren. Zoveel kinderen, zoveel verhalen, zoveel antwoorden. Toch is voor ieder adoptiegezin ‘het nieuws’ een gegeven waar ze, meer nog dan reguliere gezinnen, mee om moeten leren gaan. De media berichten nu eenmaal vaak over adoptie.

Omdat ik geen eenduidig antwoord kon vinden op de vraag over de mogelijke schadelijkheid van al dat adoptienieuws, liet ik het uiteindelijk noodgedwongen los. Wat overbleef was een gevoel, en misschien, zo denk ik nu, zit in dat gevoel de kern van het antwoord. Is het niet eigenlijk zo, dat niet het *nieuws*, maar vooral *mijn eigen onzekerheid* over het overbrengen van dat nieuws, mijn kinderen parten kan spelen? Is het niet eigenlijk zo, dat als *ik* niet onzeker ben, zij het ook niet worden? Als ik niet huil bij het verhaal van Anne Frank, doen mijn kinderen dat ook niet. Ze gaan er dan gewoon mee om. Als ik rustig blijf, blijven zij dat ook. Hoe het precies werkt weet ik niet, maar het gebeurt wel.

Ik herinner me in dit verband iets over vroeger. Mijn vader was gemeente-arts. Als er ergens een groot ongeluk was gebeurd waarbij veel gewonden en/of doden waren gevallen, moest mijn vader er altijd naartoe. Op dat soort momenten, als iedereen in paniek was, was mijn vader altijd de rust zelve. En hoeveel bloed er dan ook vloeide, als mijn vader arriveerde, werd iedereen rustig. Volwassenen, kinderen, verpleegkundigen, passanten, bestuurders. Zijn kalmte bracht hij als vanzelf over op zijn omgeving. Volgens mij werkt dit mechanisme altijd: wie kalm blijft, brengt kalmte over, zowel aan jonge kinderen als aan jongeren en volwassenen.

Gepubliceerd in: *LAVA Contact*, nummer 2, 2008